

Από τον Πρόεδρο
Ντίτερ Ούχτντορφ

Δεύτερο σύμβουλο
στην Πρώτη Προεδρία

Ένα κλειδί για μια ευτυχισμένη οικογένεια

Ο μέγας Ρώσος συγγραφέας, Λέων Τολστόι, άρ-
χισε το μυθιστόρημά του *Άννα Καρένινα* με τα
εξής λόγια: «Οι ευτυχισμένες οικογένειες είναι
όλες παρόμοιες· κάθε δυστυχισμένη οικογένεια είναι
δυστυχισμένη με τον τρόπο της»¹. Αν και δεν έχω τη
βεβαιότητα τού Τολστόι ότι οι ευτυχισμένες οικογένειες
είναι όλες παρόμοιες, έχω ανακαλύψει ένα πράγμα
που έχουν κοινό οι περισσότερες: έχουν έναν τρόπο να
συγχωρούν και να ξεχνούν τις ατέλειες των άλλων και
να γυρεύουν το καλό.

Από την άλλη, τα άτομα σε δυστυχισμένες οικογέ-
νειες συχνά βρίσκουν ελαττώματα, κρατούν κακία
και φαίνεται ότι δεν μπορούν να αφήσουν περασμένες
προσβολές.

«Ναι, αλλά ...» αρχίζουν όσοι είναι δυστυχισμένοι.
«Ναι, αλλά δεν ξέρεις πόσο πολύ με πλήγωσε εκείνη»,
λέει κάποιος. «Ναι, αλλά δεν ξέρεις πόσο απαίσιος
είναι», λέει ένας άλλος.

Ίσως και οι δύο έχουν δίκιο. Ίσως κανείς.

Υπάρχουν πολλοί βαθμοί προσβολών. Υπάρχουν
πολλοί βαθμοί πληγώματος. Όμως, αυτό που έχω
παρατηρήσει είναι ότι συχνά δικαιολογούμε τον θυμό
μας και ικανοποιούμε τη συνείδησή μας, λέγοντας
στον εαυτό μας ιστορίες για τα κίνητρα των άλλων
που καταδικάζουν τις πράξεις τους ως ασυγχώρητες

και εγωιστικές, ενώ ταυτοχρόνως υψώνουν τα δικά μας
κίνητρα ως αγνά και αθώα.

Ο σκύλος τού πρίγκιπα

Υπάρχει μία παλαιά σουαλική ιστορία από τον 13ο
αιώνα για έναν πρίγκιπα, ο οποίος επέστρεψε σπίτι και
βρήκε τον σκύλο του με αίμα να στάζει στο πρόσωπό
του. Ο άνδρας έσπυσε μέσα στο σπίτι και με τρόμο
είδε ότι το μωρό του, ένα αγοράκι, έλειπε και η κούνια
του ήταν αναποδογυρισμένη. Με θυμό, ο πρίγκιπας
έβγαλε το σπαθί του και σκότωσε τον σκύλο. Εντός
ολίγου κατόπιν, άκουσε την κραυγή τού γιου του—το
μωρό ήταν ζωντανό! Δίπλα στο βρέφος εκείτο ένας νε-
κρός λύκος. Στην πραγματικότητα, ο σκύλος είχε προ-
στατεύσει το μωρό τού πρίγκιπα από τον βίαιο λύκο.

Αν και αυτή η ιστορία είναι δραματική, επιδεικνύει
ένα σημείο. Ανοίγει την πιθανότητα να μη συμφωνεί
πάντοτε η ιστορία που λέμε στον εαυτό μας σχετικά
με τον λόγο που άλλοι συμπεριφέρονται με έναν
συγκεκριμένο τρόπο με τα γεγονότα—ενίοτε ούτε καν
θέλουμε να γνωρίζουμε τα γεγονότα. Αντ' αυτού θα
αισθανόμασταν δικαιολογημένοι στον θυμό μας, εμ-
μένοντας στην πικρία και τη μνησικακία μας. Ενίοτε,
αυτές οι κακίες μπορούν να διαρκέσουν μήνες ή χρο-
νια. Ενίοτε, μπορεί να διαρκέσουν μια ζωή.

Μία χωρισμένη οικογένεια

Ένας πατέρας δεν μπορούσε να συγχωρήσει τον γιο του που απομακρύνθηκε από το μονοπάτι που είχε διδαχθεί. Το αγόρι είχε φίλους, τους οποίους δεν ενέκρινε ο πατέρας, και έκανε πολλά πράγματα αντίθετα από αυτά που νόμιζε ο πατέρας του ότι θα έπρεπε να κάνει. Αυτό προκάλεσε ρήξη μεταξύ πατέρα και γιου και αμέσως μόλις μπόρεσε το αγόρι, έφυγε από το σπίτι και δεν επέστρεψε ποτέ. Σπανίως ξαναμίλησαν.

Αισθανόταν δικαιολογημένος ο πατέρας; Ίσως.

Αισθανόταν δικαιολογημένος ο γιος; Ίσως.

Αυτό που ξέρω μόνο είναι ότι αυτή η οικογένεια χωρίστηκε και ήταν δυστυχισμένη, επειδή ούτε ο πατέρας ούτε ο γιος δεν μπορούσαν να συγχωρήσουν ο ένας τον άλλον. Δεν μπορούσαν να κοιτάξουν πέρα από τις πικρές στιγμές που είχε ο ένας για τον άλλον. Γέμισαν την καρδιά τους με θυμό αντί για αγάπη και συγχώρηση. Καθένας στέρησε από τον εαυτό του την ευκαιρία να επηρεάξει τη ζωή του άλλου για καλό. Η διχόνοια μεταξύ τους φαινόταν τόσο βαθιά και τόσο μεγάλη που ο καθένας τους έγινε πνευματικός αιχμάλωτος στη δική του συναισθηματική απομόνωση.

Ευτυχώς, ο στοργικός και σοφός Αιώνιος Πατέρας μας στους Ουρανοί παρείχε τα μέσα για την υπερνίκηση αυτού του κενού γεμάτο υπερηφάνεια. Η μεγάλη και απέραντη εξιλέωση είναι η υπέρτατη πράξη συγχώρησης και συμφιλίωσης. Η σπουδαιότητά της υπερβαίνει την κατανόησή μου, αλλά καταθέτω μαρτυρία με όλη την καρδιά και την ψυχή μου για την πραγματικότητα και την απόλυτη δύναμή της. Ο Σωτήρας προσέφερε τον εαυτό Του ως λύτρα για τις αμαρτίες μας. Μέσω Εκείνου κερδίζουμε τη συγχώρηση.

Καμία οικογένεια δεν είναι τέλεια

Κανείς από εμάς δεν είναι δίχως αμαρτία. Όλοι μας κάνουμε λάθη, συμπεριλαμβανομένων υμών και εμού. Όλοι έχουμε πληγωθεί. Όλοι έχουμε πληγώσει άλλους.

Είναι μέσω τής θυσίας του Σωτήρος μας που μπορούμε να κερδίσουμε υπερύψωση και αιώνια ζωή. Καθώς αποδεχόμαστε τους τρόπους Του και υπερνικούμε την υπερηφάνειά μας, μαλακώνοντας την καρδιά μας, μπορούμε να φέρουμε συμφιλίωση και συγχώρηση στην οικογένειά μας και την προσωπική μας ζωή. Ο Θεός θα μας βοηθήσει να συγχωρούμε περισσότερο,

να είμαστε πιο πρόθυμοι να πάμε δύο μίλια, να είμαστε πρώτοι να απολογηθούμε ακόμη και αν κάτι δεν ήταν δικό μας σφάλμα, να παραμερίσουμε παλαιές κακίες και να μην τις καλλιεργούμε πλέον. Δόξα τω Θεώ, ο οποίος μας έδωσε τον Μονογενή Του Υιό, και [δόξα] τω Υιώ, ο οποίος έδωσε τη ζωή Του για εμάς.

Μπορούμε να νιώθουμε την αγάπη του Θεού για εμάς κάθε ημέρα. Δεν θα πρέπει να είμαστε εις θέσιν να δίνουμε περισσότερο από τον εαυτό μας στους συνανθρώπους μας όπως διδασκόμαστε στον αγαπημένο ύμνο “Because I Have Been Given Much” [«Επειδή μου έχουν δοθεί πολλά»];² Ο Κύριος έχει ανοίξει για εμάς τη θύρα να συγχωρηθούμε. Δεν θα ήταν απλώς σωστό να αφήσουμε παράμερα τον εγωισμό και την υπερηφάνειά μας και να αρχίσουμε να ανοίξουμε αυτήν την ευλογημένη θύρα τής συγχώρησης σε αυτούς με τους οποίους αγωνιζόμαστε—ειδικώς σε όλη μας την οικογένεια;

Στο τέλος, η ευτυχία δεν προέρχεται από την τελειότητα, αλλά από την εφαρμογή ουράνιων αρχών, ακόμη και με μικρά βήματα. Η Πρώτη Προεδρία και η Απαρτία των Δώδεκα Αποστόλων έχουν διακηρύξει: «Η ευτυχία της ζωής μέσα στην οικογένεια μπορεί να επιτευχθεί με μεγαλύτερη ευκολία, όταν στηρίζεται στις διδαχές του Κυρίου Ιησού Χριστού. Οι επιτυχημένοι γάμοι και οι επιτυχημένες οικογένειες βασιζονται και διατηρούνται επί των αρχών της πίστεως, της προσευχής, της μετάνοιας, της συγχώρησης, του σεβασμού, της αγάπης, της συμπόνιας, της εργασίας και των εποικοδομητικών ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων»³.

Η συγχώρηση εντοπίζεται ακριβώς στο μέσον αυτών των απλών αληθειών, θεμελιωμένη επί του σχεδίου ευδαιμονίας του Επουράνιου Πατέρα μας. Επειδή η συγχώρηση συνδέει αρχές, συνδέει ανθρώπους. Είναι ένα κλειδί, ανοίγει κλειδωμένες πόρτες, είναι η αρχή ενός έντιμου μονοπατιού και είναι μία από τις καλύτερες ελπίδες μας για μια ευτυχισμένη οικογένεια.

Είθε ο Θεός να μας βοηθήσει να συγχωρούμε λίγο περισσότερο στην οικογένειά μας, να συγχωρούμε περισσότερο ο ένας τον άλλον και ίσως να συγχωρούμε περισσότερο ακόμη και τον εαυτό μας. Προσεύχομαι ώστε να βιώσουμε τη συγχώρηση ως έναν υπέροχο τρόπο με τον οποίον οι περισσότερες ευτυχισμένες οικογένειες είναι παρόμοιες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Λέοντος Τολστόι, *Άννα Καρένινα*, μετάφραση υπό Κωνστάνη Γκάρνερ (2008), 2.
2. "Because I Have Been Given Much," *Hymns*, σφ. 219.
3. «Η οικογένεια: Μία επίσημη διακήρυξη προς όλο τον κόσμο», *Λιαχόνα*, Νοέμβρ. 2010, 129. Η πλάγια γραφή προστέθηκε.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ

«Καθώς προετοιμάζετε κάθε μάθημα, διερωτηθείτε πώς η αρχή είναι σαν κάτι που έχουν βιώσει τα μέλη τής οικογένειας στη δική τους ζωή» (*Teaching, No Greater Call* [1999], 171). Σκεφθείτε το ενδεχόμενο να ζητήσετε από μέλη τής οικογένειας να αναφέρουν θετικές εμπειρίες που είχαν ή παρατήρησαν όσον αφορά στη συγχώρηση. Συζητήστε αυτές τις εμπειρίες, δίδοντας έμφαση στις ευλογίες τής συγχώρησης. Ολοκληρώστε, καταθέτοντας μαρτυρία για τη σπουδαιότητα να συγχωρούμε ο ένας τον άλλον.

ΝΕΟΙ

Προσευχή και γαλήνη

Υπό Λώρεν Γ.

Ενα βράδυ λογομάχησα με τη μαμά μου και ένιωσα πολύ άσχημα. Έτσι, απεφάσισα να προσευχηθώ. Αν και ήμουν σε κακή διάθεση και δεν ήθελα να είμαι «πνευματική», ήξερα ότι η προσευχή θα με βοηθούσε να αισθανθώ πιο ευτυχισμένη και λιγότερο εριστική. Αφού έφυγε η μαμά μου από το δωμάτιο, άρχισα την προσευχή μου. «Αγαπητέ Επουράνιε Πατέρα, έρχομαι προς Εσένα απόψε, επειδή ...» Όχι. Άνοιξα τα μάτια μου και ξεδίπλωσα τα χέρια μου. Αυτό ακουγόταν αδέξιο. Προσπάθησα ξανά. «Επουράνιε Πατέρα, χρειάζομαι ...» Κι αυτό ακουγόταν παράξενο. Αισθάνθηκα να με παροτρύνει ο Σατανάς να εγκαταλείψω την προσευχή μου που ζητούσα βοήθεια από τον Επουράνιο Πατέρα.

Ξαφνικά είχα την προτροπή να πω, ευχαριστώ! Κι έτσι έκανα, και σκέψεις άρχισαν να ξεχύνονται από τον νου μου για όλα όσα μπορούσα να ευχαριστήσω τον Πατέρα μου στους Ουρανούς. Όταν τελείωσα να Τον ευχαριστώ, συζήτησα το πρόβλημα εν προκειμένω.

Κατόπιν τούτου, ένιωσα υπέροχη γαλήνη μέσα μου,

το θερμό πνευματικό συναίσθημα ότι ξέρω ότι ο Επουράνιος Πατέρας μας και οι γονείς μου με αγαπούν και ότι είμαι Θεού παιδί. Μπόρεσα να ζητήσω συγγνώμη από τη μητέρα μου και να δεχθώ τη δική της.

ΠΑΙΔΙΑ

Η συγχώρηση φέρνει ευτυχία

Ο Πρόεδρος Ούχεντορφ διδάσκει ότι θα πρέπει να συγχωρούμε τα μέλη τής οικογένειάς μας. Δείτε πώς οι επιλογές του Τζόζεφ και τής Άννας επηρεάζουν την οικογένειά τους.

Ο Τζόζεφ και η μικρή του αδελφή, Άννα, παίζουν μαζί. Η Άννα αρπάζει το παιχνίδι του Τζόζεφ. Τι θα πρέπει να κάνει ο Τζόζεφ;

Ο Τζόζεφ θυμώνει με την Άννα. Η Άννα κλαίει. Η μητέρα του Τζόζεφ τον πειθαρχεί που μάλωσε με την αδελφή του. Ο Τζόζεφ λυπάται που έκανε μια κακή επιλογή.

Ο Τζόζεφ συγχωρεί την Άννα και βρίσκει ένα άλλο παιχνίδι να παίξει. Παίζουν μαζί χαρούμενα. Η μητέρα τους είναι ευτυχισμένη που ο Τζόζεφ ήταν καλός με την αδελφή του και διατήρησε τη γαλήνη στην οικογένεια. Ο Τζόζεφ αισθάνεται ευτυχισμένος που επέλεξε να συγχωρήσει.

Αργότερα, ο Τζόζεφ και η Άννα πρέπει να βοηθήσουν τη μητέρα τους στην προετοιμασία του βραδινού φαγητού. Ο Τζόζεφ δεν βοηθά. Τι θα πρέπει να κάνει η Άννα;

Η Άννα παραπονείται στη μητέρα της. Η Άννα λογομάχησε που έπρεπε να κάνει μόνη της τη δουλειά. Στο βραδινό, όλοι είναι δυσαρεστημένοι εξαιτίας τής λογομαχίας.

Η Άννα συγχωρεί τον Τζόζεφ και βοηθά με το φαγητό. Η μητέρα τους είναι ευγνώμων για τη βοήθεια τής Άννας. Η οικογένεια απολαμβάνει να είναι μαζί κατά το βραδινό. Η Άννα αισθάνεται καλά που επέλεξε να συγχωρήσει.

Πώς επηρεάζουν την ευτυχία τής οικογένειάς σας οι επιλογές σας να συγχωρείτε;

Πίστη, Οικογένεια, Ανακούφιση

Τιμώντας τις διαθήκες μας

Μελετήστε με προσευχή αυτό το υλικό και κατά την κρίση σας συζητήστε το με τις αδελφές που επισκέπτεσθε. Χρησιμοποιήστε τις ερωτήσεις, για να σας βοηθήσουν να ενδυναμώσετε τις αδελφές και να καταστήσετε την Ανακουφιστική Εταιρεία ενεργό μέρος της δικής σας ζωής.

Η επίσκεψη διδασκαλισσών είναι μία έκφραση της ιδιότητάς μας της μαθητρίας και ένας τρόπος να τιμούμε τις διαθήκες μας καθώς υπηρετούμε και ενδυναμώνουμε η μία την άλλη. Η διαθήκη είναι μία ιερά και παντοτινή υπόσχεση μεταξύ του Θεού και των τέκνων Του. «Όταν συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε τέκνα της διαθήκης, ξέρουμε ποιοι είμαστε και τι αναμένει από εμάς ο Θεός», είπε ο Πρεσβύτερος Ράσελ Νέλσον της Απαρτίας των Δώδεκα Αποστόλων. «Ο νόμος Του έχει γραφεί στην καρδιά μας. Είναι ο Θεός μας και εμείς είμαστε ο λαός Του»¹.

Ως επισκέπτριες διδασκάλισσες μπορούμε να ενδυναμώσουμε όσες επισκεπτόμαστε στις προσπάθειές τους να τηρούν τις ιερές διαθήκες τους. Κάνοντάς το αυτό, τις βοηθούμε να προετοιμαστούν για τις ευλογίες της αιώνιας ζωής. «Κάθε αδελφή σε αυτήν την Εκκλησία, η οποία έχει συνάψει διαθήκες με τον Κύριο, έχει μία ουράνια προσταγή να βοηθήσει στη διάσωση ψυχών, να καθοδηγήσει τις γυναίκες του κόσμου, να ενδυναμώσει τα σπιτικά της Σιών και να οικοδομήσει τη βασιλεία του Θεού»,² είπε ο Πρεσβύτερος Ράσελ Μπάλαρντ της Απαρτίας των Δώδεκα Αποστόλων.

Καθώς συνάπτουμε και τηρούμε ιερές διαθήκες, γινόμαστε όργανα στα χέρια του Θεού. Θα είμαστε εις θέσιν να εκφράσουμε τα πιστεύματά μας και να ενδυναμώσουμε την πίστη η μία της άλλης στον Επουράνιο Πατέρα και τον Ιησού Χριστό.

Από τις γραφές

Νεφί Α΄ 14:14, Μωσία 5:5–7, 18:8–13, Διδαχή και Διαθήκες 42:78, 84:106

Από την Ιστορία μας

Ο ναός είναι «ένα μέρος ευχαριστίας για όλους τους αγίους», απεκάλυψε ο Κύριος στον Προφήτη Τζόζεφ Σμιθ το 1833. Είναι «τόπος καθοδηγήσεως για όλους εκείνους που καλούνται στο έργο της διακονίας, σε όλες τις διάφορες κλήσεις τους και θέσεις τους. Για να μπορούν να τελειοποιούνται στην κατανόηση της διακονίας τους, κατά τη θεωρία, κατά το θεσμό, και κατά τη δοξασία, σε όλα όσα αφορούν τη βασιλεία του Θεού επάνω στη γη» (Δ&Δ 97:13–14).

Οι αδελφές της Ανακουφιστικής Εταιρείας στη Ναβού του Ιλινόι στις αρχές της δεκαετίας του 1840 βοηθούσαν η μία την άλλη στην προετοιμασία για τις διατάξεις

τού ναού. Στις διατάξεις της ανώτερης ιεροσύνης που έλαβαν οι Άγιοι των Τελευταίων Ημερών στον Ναό της Ναβού «η δύναμη της θεϊκότητας φανερω[ωνόταν]» (Δ&Δ 84:20). «Καθώς οι Άγιοι τήρησαν τις διαθήκες τους, αυτή η δύναμη τους ενδυνάμωσε και τους στήριξε μέσα στις δοκιμασίες τους κατά τις ημέρες και τα χρόνια στο μέλλον»³.

Στην Εκκλησία σήμερα, πιστές γυναίκες και άνδρες σε όλον τον κόσμο υπηρετούν στον ναό και εξακολουθούν να βρίσκουν δύναμη στις ευλογίες που μπορούν να ληφθούν μόνον μέσω των διαθηκών του ναού.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ράσελ Μ. Νέλσον, «Covenants,» *Λιαχόνα*, Νοέμβρ. 2011, 88.
2. Μ. Ράσελ Μπάλαρντ: «Women of Righteousness,» *Λιαχόνα*, Δεκ. 2002, 39.
3. *Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society* (2011), 133.

Τι μπορώ να κάνω;

1. Πώς με ενδυναμώνουν οι διαθήκες μου;
2. Πώς βοηθώ τις αδελφές που προσέχω να τηρούν τις διαθήκες τους;

Για περισσότερες πληροφορίες, πηγαίνετε στο reliefsociety.lds.org.